

ZAKON O PRIZNAVANJU I ZAŠTITI SORTI POLJOPRIVREDNOG I ŠUMSKOG BILJA

I - OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim Zakonom uređuje se priznavanje novostvorenih sorti (kultivara) poljoprivrednog i šumskog bilja - novostvorenih sorti, odobravanja uvođenja u proizvodnju stranih sorti (kultivara) poljoprivrednog i šumskog bilja - stranih sorti (u daljnjem tekstu: priznavanje sorti) i zaštita novostvorenih sorti i stranih sorti.

Član 2.

Priznavanje sorti i zaštita tih sorti vrši se radi: 1. povećanja poljoprivredne i šumsko-privredne proizvodnje, odnosno kvaliteta proizvoda, ekonomičnosti, rentabilnosti i produktivnosti; 2. stalnog primjenjivanja boljih sorti u poljoprivrednoj i šumsko-privrednoj proizvodnji; 3. podsticanja stvaranja novih sorti poljoprivrednog i šumskog bilja; 4. zaštite prava i interesa stvaralaca sorti poljoprivrednog i šumskog bilja; 5. stvaranja uslova za proširivanje saradnje sa drugim zemljama u oblasti oplemenjivanja bilja i prometa kvalitetnih sorti poljoprivrednog i šumskog bilja; 6. zaštite interesa proizvođača i interesa potrošača na jedinstvenom tržištu Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija).

Član 3.

Radi ostvarivanja ciljeva iz člana 2. ovog zakona, sorta će se priznati ako se ta sorta biološki razlikuje od druge opštepoznate sorte i ako su ispunjeni i drugi propisani uslovi. Smatrat će se da je sorta opštepoznata, u smislu stava 1. ovoga člana, ako je novostvorena sorta priznata, odnosno ako je stranoj sorti odobreno uvođenje u proizvodnju u Federaciji, ili ako je opisana u stručnoj publikaciji. Pod sortom, u smislu ovog zakona, podrazumijevaju se populacije, klonovi, linije, rodovi, hibridi i podloge biljnih vrsta, bez obzira na izvor, odnosno na polazni materijal iz kojeg su nastali.

Član 4.

U postupku priznavanja sorte, po odredbama ovog zakona utvrđuju se kvalitet i druge bitne osobine novostvorenih i stranih sorti, na osnovu kojih se te sorte mogu priznati i sjeme i sadni materijal tih sorti umnožavati i stavljati u promet kao sortni na teritoriju Federacije. Na osnovu priznavanja sorte, stvaraoci tih sorti mogu ostvariti zaštitu kojom se osiguravaju prava utvrđena ovim zakonom.

Član 5.

Priznavanje sorti vrši se na osnovu ispitivanja određenih elemenata kvaliteta te sorte i njenih drugih bitnih osobina. Pod kvalitetom sorte i njenim drugim bitnim osobinama, u smislu ovog zakona, podrazumijevaju se:

1. veći fizički obim prinosa;
2. sadržaj bjelančevina, ugljenih hidrata, masti, mineralnih materija, vitamina, aroma i sl.,
3. otpornost na biljne bolesti i štetočine, na visoke i niske temperature, na visak i nedostatak vlage;

4. drugi elementi koji su od uticaja na povećanje obima ili poboljšanje kvaliteta proizvoda. Pri ispitivanju sorte prvenstveno će se ispitivati ona osobina radi koje se traži priznavanje sorte.

Član 6.

Privredno društvo (u daljem tekstu: Društvo) ili drugo pravno lice u kojem se vrši oplemenjivanje bilja podstiču zainteresiranost svojih službenika za stvaralaštvo radi razvijanja novih uspješnih postupaka u stvaranju novih kvalitetnijih i poboljšanju postojećih sorti.

Član 7.

Društvo ili drugo pravno lice u kome je stvorena sorta i fizičko lice koje je stvorilo sortu (u daljem tekstu: Stvaralac sorte) zaštićenu ovim zakonom, kao i stručnjaci koji su učestvovali u tom stvaranju (u daljem tekstu: Oplemenjivači) imaju prava utvrđena ovim zakonom.

Član 8.

Pravo stvaraoca sorte i oplemenjivača je da kao stvaralac bude naznačen u prijavi u svim ispravama koje se odnose na priznavanje i zaštitu novostvorene sorte. Kad je novostvorena sorta rezultat stvaralačkog rada više oplemenjivača, u ispravama iz stava 1. ovog člana kao oplemenjivači navode se sva ta lica, po redoslijedu učešća u tom stvaralaštvu. Pravo stvaraoca novostvorene sorte sastoji se u pravu da sortu koristi i njom raspolaže kao i da ostvaruje pravo na naknadu za korištenje te sorte. Oplemenjivač koji je učestvovao u stvaranju novostvorene sorte u društvu ili drugom pravnom licu ima pravo na posebnu naknadu pod uslovima utvrđenim ugovorom, ako je stvaranje novostvorene sorte doprinijelo povećanju prihoda društva ili pravnog lica. Ugovorom se ne može predvidjeti da oplemenjivaču ne pripadaju prava utvrđena ovim zakonom i oplemenjivač se izjavom ili na drugi način ne može unaprijed odreci tih prava.

Član 9.

Ako ovim zakonom nije drugačije određeno, zaštita prava stvaraoca sorte i zaštita oplemenjivača ostvaruju se i ta prava se koriste shodno odredbama federalnih propisa kojima je regulisana zaštita pronalazaka, tehničkih unapređenja i znakova razlikovanja u dijelu koji se odnosi na ugovorom utvrđena korištenja pronalazaka stvorenih u društvu, drugom pravnom licu i od fizičkog lica i na sudsku zaštitu.

Član 10.

Novostvorena sorta ili strana sorta mogu se zaštititi ako su ispunjeni uslovi za njihovu zaštitu utvrđeni ovim zakonom.

II - PRIZNAVANJE SORTE

1. Podnošenje zahtjeva

Član 11.

Postupak za priznavanje sorte pokreće se na osnovu zahtjeva podnesenog u pisanom obliku. Zahtjev mora da sadrži podatke o podnosiocu zahtjeva i podatke o tome šta je novo u sorti - bitne osobine sorte, naziv sorte, kao i druge potrebne podatke. Zahtjev za priznavanje novostvorene sorte podnosi stvaralac sorte, a za odobravanje uvođenja u proizvodnju strane sorte - stvaralac

sorte ili njegov zastupnik. Zahtjev iz st. 1. i 2. ovog člana podnosi se posebno za svaku sortu. Obrazac zahtjeva iz st. 1. i 2. ovog člana propisuje federalni ministar poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (u daljem tekstu: federalni ministar).

Član 12.

Zahtjev se podnosi Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (u daljem tekstu: Federalno ministarstvo). Na traženje Federalnog ministarstva, podnosilac zahtjeva dužan je da stavi na uvid i dokumentaciju o radu na stvaranju nove sorte, koja za stranu sortu mora biti prevedena na službene jezike naroda Federacije. Podaci iz zahtjeva i dokumentacije iz stava 2. ovog člana koji se odnose na porijeklo izvornog materijala i na opis procesa stvaranja nove sorte smatraju se službenom tajnom.

2. Ocjenjivanje opravdanosti zahtjeva

Član 13.

Na osnovu provjere podataka navedenih u zahtjevu, kao i podataka sadržanih u dokumentaciji, dostavljenih na uvid, provjeravaju se osobine prijavljene sorte, kao i njena originalnost (porijeklo sorte, način njenog stvaranja i dr.). Poslije provjeravanja podataka iz stava 1. ovoga člana sorta se uključuje radi ispitivanja u ogledno polje, a, po potrebi, ispituje se i u laboratoriji, ako se utvrdi da ima osnova za uključivanje sorte u ogledno polje. Ako se nakon provjere podataka iz stava 1. ovoga člana utvrdi da nema osnova za uključivanje sorte u ogledno polje, federalni ministar, na prijedlog odgovarajućih komisija za davanje prijedloga za priznavanje sorte i zaštitu poljoprivrednog i šumskog bilja (u daljem tekstu: odgovarajuća komisija za priznavanje i zaštitu sorte), donosi rješenje kojim se odbija zahtjev za priznavanje sorte. 3. Ispitivanje sorte

Član 14.

Ispitivanje sorte vrši se u oglednom polju i laboratoriji. Ispitivanjem sorte utvrđuje se: 1. identitet, homogenost i stabilnost sorte; 2. proizvodna vrijednost sorte (prinos, kvalitet i druge bitne osobine); 3. područja, odnosno lokaliteti u kojima ispitivana sorta nadmašuje standardnu sortu u pogledu prinosa, kvaliteta i bitnih osobina.

Član 15.

Federalno ministarstvo dužno je da blagovremeno obavijesti podnosioca zahtjeva da će sorta biti uključena u ogledno polje i da od njega zatraži da dostavi potrebnu količinu reprodukcionog materijala radi ispitivanja u oglednom polju i laboratoriji. Na osnovu obavještenja iz stava 1. ovoga člana, podnosilac zahtjeva dužan je blagovremeno, a najkasnije 30 dana prije dana sjetve, odnosno sadnje, dostaviti reprodukcioni materijal Federalnom ministarstvu u određenoj količini na propisan način. Ako podnosilac zahtjeva u određenom roku ne dostavi potrebnu količinu reprodukcionog materijala ili je ne dostavi na propisan način, zahtjev će se rješenjem odbaciti. Propis o količini i načinu pripreme reprodukcionog materijala koji se mora dostaviti radi ispitivanja sorte u oglednom polju i laboratoriji i o načinu dostavljanja tog materijala donosi federalni ministar.

Član 16.

Po prijemu reprodukcionog materijala Federalno ministarstvo je dužno da pripremi uzorke koje će dostaviti izvođačima oglada, odnosno laboratoriji iz člana 17. ovog zakona, da ih zapakuje u

jednoobraznu ambalažu i obilježi šiframa po sistemu duplog šifriranja (double, coding). Šifre iz stava 1. ovog člana smatraju se službenom tajnom. Federalno ministarstvo vrši dešifrovanje poslije svake godine ispitivanja na oglednom polju i u laboratoriji i izdaje izvještaje o rezultatima ispitivanja sorte podnosiocima zahtjeva, radi eventualnog odustajanja od daljeg ispitivanja. Ako podnosilac zahtjeva želi da nastavi ispitivanje sorte na oglednom polju, odnosno u laboratoriji, sorta se mora ponovno obilježiti novom šifrom.

Član 17.

Ispitivanje sorte u oglednom polju odnosno laboratoriji vrste društva, druga pravna lica koja imaju potrebnu opremu i stručni kadar za vršenje tih ispitivanja (u daljem tekstu: izvođači ogleda). Federalni ministar, na prijedlog kantonalnog organa uprave nadležnog za poslove poljoprivrede i šumarstva (u daljem tekstu: kantonalno ministarstvo) utvrđuje izvođače ogleda i zaključuje ugovore sa njima za ispitivanje sorte u oglednom polju, odnosno u laboratoriji.

Član 18.

Ispitivanje sorte na oglednom polju radi utvrđivanja proizvodne vrijednosti sorte vrši se u trajanju od tri godine, voćarskih kultura, vinove loze i hmelja - tri godine od godine donošenja roda, a mikroorganizama - tri generacije. Ispitivanje šumskog bilja traje najmanje 1/3 proizvodnog turnusa, ali ne manje od tri godine. Sorta mora biti ispitana i u uslovima koje predloži podnosilac zahtjeva. Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, strana sorta se može ispitivati u oglednom polju i dvije godine, ako je takav prijedlog podnesen prilikom podnošenja zahtjeva pod uslovom da se iz podnesene dokumentacije može utvrditi da odnosna sorta u nekoj stranoj zemlji sa istim ili sličnim zemljišno-klimatskim uslovima daje rezultate u širokoj proizvodnji koji u kvalitetu i drugim bitnim osobinama znatno nadmašuju sortu koja se u toj godini koristi kao standardna sorta. Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, sorta se može ispitivati na oglednom polju i dvije godine ako je to predloženo prilikom podnošenja zahtjeva, pod uslovima: 1) da u zemlji nema sorte određene namjene, ili 2) ako su u pitanju sorte povrća, cvijeća i hortikulturnog bilja.

Član 19.

Ispitivanje sorte u oglednom polju i laboratoriji radi utvrđivanja proizvodne vrijednosti sorte vrši se po jedinstvenoj metodi, posebno za svaku kulturu ili grupu kultura, koju propise federalni ministar na prijedlog Komisije za priznavanje i zaštitu sorti. Ispitivanje sorte u oglednom polju vrši se upoređivanjem sa standardnom sortom koju određuje Komisija za priznavanje i zaštitu sorti. Za vrijeme trajanja ispitivanja jedne sorte upoređivanje se vrši sa istom standardnom sortom. Kao standardna sorta može se odrediti samo priznata sorta, odnosno opštepoznata sorta, koja po svojim biološkim i drugim osobinama u određenom rejonu - području ima najveću vrijednost za namjenu radi koje se vrši ispitivanje. Izuzetno od odredbe stava 4. ovog člana, ako za pojedinu vrstu bilja nije priznata nijedna opštepoznata sorta, kao standardna sorta uzet će se domaća ili odomaćena sorta koja se koristi u proizvodnji, a koja ima najveću vrijednost za namjenu radi koje se vrši ispitivanje. Ako pojedina vrsta bilja nema standardne sorte određene namjene iz st. 4. i 5. ovoga člana, sorta se ispituje za namjenu zbog koje je podnesen zahtjev.

Član. 20

. Vrijeme sjetve, odnosno sadnje u oglednom polju, vrijeme skidanja usjeva-berbe plodova, primjene ostalih agrotehničkih mjera ili utvrđivanja prirasta drvne mase i vrijeme dostavljanja rezultata potrebnih za njihovu obradu i dr. utvrđuje se ugovorom, koji zaključuje Federalno

ministarstvo i izvođač ogleda. Izvođač ogleda koji je zaključio ugovor o ispitivanju sorte u oglednom polju, odnosno laboratoriji dužan je da uredno i na vrijeme primijeni sve agrotehničke mjere u oglednom polju prema jedinstvenoj metodi i obavezama iz ugovora i da dostavi Federalnom ministarstvu rezultate potrebne za obradu u skladu sa jedinstvenom metodom iz člana 19, stav 1. ovog zakona. Federalno ministarstvo je dužno da pruža stručnu pomoć izvođačima ogleda radi pravilnog primjenjivanja jedinstvene metode iz člana 19. stav 1. ovog zakona.

Član 21.

Ispitivanje sorte na oglednom polju, odnosno u laboratoriji radi utvrđivanja identiteta, homogenosti i stabilnosti sorte traje tri godine, odnosno dvije godine ako se na osnovu rezultata ispitivanja u obje godine mogu pouzdano utvrditi identitet, homogenost i stabilnost ispitivane sorte. Ispitivanje sorte iz stava 1. ovoga člana obavlja se po jedinstvenoj metodi koju propise federalni ministar, na prijedlog Komisije za priznavanje i zaštitu sorte. 4. Obrada rezultata

Član 22.

Federalno ministarstvo vrši obradu godišnjih rezultata dobijenih u oglednom polju, a poslije završenog trogodišnjeg, odnosno dvogodišnjeg ispitivanja vrši obradu konačnih rezultata dobijenih u oglednom polju i laboratoriji. Obrada podataka iz stava 1. ovoga člana vrši se po jedinstvenoj metodi koju propise federalni ministar na prijedlog Komisije za priznavanje i zaštitu sorti. Konačni rezultati ispitivanja dostavljaju se potkomisiji i Komisiji za priznavanje i zaštitu sorti radi ocjene vrijednosti sorte. 5. Ocjena vrijednosti sorte

Član 23.

Na osnovu obrađenih konačnih rezultata trogodišnjeg, odnosno dvogodišnjeg ispitivanja sorte u oglednom polju, odnosno laboratoriji i mišljenja potkomisije, Komisija za priznavanje i zaštitu sorti ocjenjuje da li su ispunjeni uslovi za priznavanje sorte. Sorta će se priznati ako se biološki nedvosmisleno razlikuje od do tada priznatih sorti, odnosno opštepoznatih sorti pod uslovom da u pogledu kvaliteta i drugih osobina nadmašuje postojeću standardnu sortu sa kojom je uspoređivana. Ako ispitivanje sorte traje dvije godine, sorta će se priznati ako rezultati ispitivanja sorte na oglednom polju i u laboratoriji u obje godine znatno nadmašuju standardnu sortu u pogledu prinosa ili kvaliteta ili drugih bitnih osobina. Ako u zemlji nema standardne sorte određene namjene sorta će se priznati ako sorta postigne zadovoljavajuće rezultate za određenu namjenu u smislu podnesenog zahtjeva. Komisija za priznavanje i zaštitu sorti dužna je da dostavi Federalnom ministarstvu prijedlog za priznavanje sorte ako utvrdi da su ispunjeni uslovi iz st. 2., 3. i 4. ovoga člana u području za koje je zatraženo priznavanje ili prijedlog za odbijanje zahtjeva ako utvrdi da nisu ispunjeni uslovi iz st. 2., 3. i 4. ovog člana. Komisija za priznavanje i zaštitu sorti dužna je da prijedlog iz stava 4. ovog člana sa razlozima zbog kojih se podnosi dostavi Federalnom ministarstvu do 1. februara naredne godine poslije posljednje godine ispitivanja sorte u oglednom polju. 6. Donošenje rješenja o vrijednosti sorte i upis sorte u registar i evidenciju

Član 24.

Ako Komisija za priznavanje i zaštitu sorti utvrdi da su ispunjeni uslovi za priznavanje sorte i da odgovarajući prijedlog, donosi se rješenje o priznavanju sorte. Rješenje o priznavanju sorte, ili o odbijanju zahtjeva, donosi federalni ministar na prijedlog Komisije za priznavanje i zaštitu sorti.

Član 25.

Sortu za koju je donijeto rješenje o priznavanju sorte Federalno ministarstvo upisuje u registar novostvorenih sorti (u daljem tekstu: registar), odnosno u evidenciju stranih sorti kojima je uvođenje u proizvodnju odobreno (u daljem tekstu: evidencija). U registru, odnosno popisu, pored osnovnih podataka o sorti i podnosiocu zahtjeva, vode se i podaci o proizvodnim količinama sjemena i sadnog materijala po sortama i kategorijama, koje svake godine dostavljaju podnosioci zahtjeva, odnosno kantonalna ministarstva najkasnije u roku od 30 dana prije početka sjetve odnosno sadnje. Propis u određivanju podataka koji se vode u registru, odnosno u evidenciji donosi federalni ministar. U vremenu za koje je sorta upisana u registar, odnosno u evidenciju reprodukcioni materijal te sorte može se stavljati u promet kao sortni. Stvaralac priznate sorte, odnosno sorte koja je upisana u registar, odnosno u evidenciju ostvaruje zaštitu prava u smislu odredaba člana 4. i drugih odredaba ovog zakona. 7. Brisanje sorte iz registra i evidencije

Član 26.

Federalni ministar će donijeti rješenje o brisanju sorte iz registra, odnosno evidencije:

- 1) na zahtjev stvaraoca sorte, odnosno podnosioca zahtjeva iz člana 11. stav 3. ovog zakona;
- 2) ako prestanu da postoje uslovi zbog kojih je sorta priznata;
- 3) ako ta sorta nije bila u prometu više od tri godine uzastopno;
- 4) ako od dana upisa u registar, odnosno u evidenciju, protekne: 20 godina - za hmelj i krompir, 25 godina - za voćarske kulture, vinovu lozu i u krasno bilje, 35 - za šumsko bilje i 17 - za sve ostalo bilje, osim ako u tom vremenu za iste namjene i za isto područje nije bila priznata, odnosno odobrena bolja sorta. Rješenje iz tač. 2. i 4. stava 1. ovog člana donosi se na prijedlog Komisije za priznavanje i zaštitu sorti, a rješenje iz tačke 3. stav 1. ovog člana - na prijedlog kantonalnog ministarstva. Sorta koja je brisana iz registra ili evidencije može se stavljati u promet najviše još tri godine od dana brisanja iz registra, odnosno evidencije. 8. Objavljivanje sorte

Član 27.

Spisak domaćih sorti koje su upisane u registar, odnosno brisane iz registra i spisak stranih sorti koje su upisane, odnosno brisane iz evidencije Federalno ministarstvo objavljuje u "Službenim novinama Federacije BiH" u roku od 30 dana od dana donošenja rješenja. Spisak mora sadržavati sljedeće podatke: vrstu bilja, naziv sorte, područje, odnosno lokalitet na kome je sorta nadmašila standardnu sortu i firmu, odnosno naziv i sjedište stvaraoca sorte, odnosno naziv podnosioca zahtjeva iz člana 11. ovog zakona, kao i firmu društva, drugog pravnog lica i naziv fizičkog lica koji odražavaju originalnost sorte. 9. Komisije i potkomisije

Član 28.

U skladu sa odredbama ovog zakona osnivaju se komisije za priznavanje i zaštitu sorti, i to: Komisija za priznavanje i zaštitu sorti ratarskog i povrtnarskog bilja; Komisija za priznavanje i zaštitu sorti voćarskog i vinogradskog bilja; Komisija za priznavanje i zaštitu sorti šumskog bilja i Komisija za priznavanje i zaštitu sorti hortikulturnog i cvjećarskog bilja. Komisije se sastoje od predsjednika i deset članova, koji imaju zamjenike. Komisije iz stava 1. ovog člana imenuje federalni ministar. Članove komisije, kao i njihove zamjenike sačinjavaju po jedan predstavnik iz svakog kantona, koje iz reda naučnih i stručnih službenika odgovarajuće oblasti predloži kantonalno ministarstvo kao i predstavnika Federalnog ministarstva. Članovi komisije iz stava 4. ovog člana iz svojih redova biraju predsjednika komisije. Federalni ministar imenuje dva

sekretara za sve četiri komisije iz reda službenika Federalnog ministarstva. Predsjedniku, članovima i sekretaru svake komisije pripada naknada koju odredi federalni ministar.

Član 29.

Komisijama za priznavanje i zaštitu sorti pomažu u radu potkomisije. Potkomisije se obrazuju za pojedine kulture ili grupu kultura i imaju deset članova. Potkomisiju obrazuje federalni ministar na prijedlog kantonalnih ministarstava iz reda naučnih i stručnih službenika odgovarajuće oblasti. Na osnovu rezultata izvršenih ispitivanja u oglednom polju i laboratoriji, potkomisija daje mišljenje Komisiji za priznavanje i zaštitu sorti o tome da li su ispunjeni uslovi za priznavanje sorti, uz navođenje svih razloga na osnovu kojih je dato takvo mišljenje.

Član 30.

Komisije za priznavanje i zaštitu sorti i potkomisije rade u sjednicama. Komisije za priznavanje i zaštitu sorti donose svoje poslovnike. 10. Proizvodni ogledi

Član 31.

Pored ispitivanja sorte u oglednom polju i laboratoriji, podnosilac zahtjeva može, na osnovu posebnog zahtjeva, predložiti da se sorta ispita i u proizvodnom ogledu. Pod proizvodnim ogledom podrazumijeva se ispitivanje sorte na površini čija se veličina za pojedine vrste bilja određuje metodom za ispitivanje sorti u proizvodnim ogledima. Ispitivanje sorte u proizvodnim ogledima može se vršiti samo ako je sorta već uključena u ispitivanje u ogledno polje. Zahtjev za ispitivanje sorte u proizvodnom ogledu podnosi se Federalnom ministarstvu sa prijedlogom lokacije i veličine proizvodnog ogleda. Rješenje o odobrenju zahtjeva iz stava 4. ovog člana donosi federalni ministar. U rješenju kojim se odobrava proizvodni ogled određuju se veličina, mjesto proizvodnog ogleda i standardna sorta radi poređenja. Federalni ministar može, ako neko svojstvo nije moguće provjeriti ispitivanjem u oglednom polju (pogodnost za mehaničku berbu i dr.) rješenjem odrediti proizvodni ogled kao obavezan. Prilikom ocjenjivanja da li su ispunjeni uslovi za priznavanje sorte Komisija za priznavanje i zaštitu sorti uzima u obzir i rezultate dobijene u proizvodnim ogledima, i to kao dopunske elemente koji ocjenu cine objektivnijom. Federalni ministar propisuje metode iz stava 2. ovog člana i vrste bilja i određene namjene korištenja sorte iz stava 3. ovog člana. 11. Održavanje sorte (uzdržna selekcija), čuvanje uzoraka i uzgajanje matičnih stabala

Član 32.

U vrijeme za koje je sorta priznata i zaštićena, uzorak reproduccionog materijala biljke (za hibride i roditeljske linije) mora se čuvati, osim reproduccionog materijala višegodišnjih vrsta bilja (vinove loze, voćarskog i šumskog bilja, hmelja i dr.). Stvaralac sorte višegodišnjih vrsta bilja (vinove loze, voćarskog i šumskog bilja, hmelja i dr.) dužan je da uzgaja ili da osigura uzgajanje određenog broja matičnih stabala, da vrši kontrolu osobine tih stabala i da o njima vodi evidenciju. Čuvanje uzoraka vrši društvo, odnosno drugo pravno lice koje ovlasti federalni ministar, na prijedlog kantonalnog ministarstva. Društvo, odnosno drugo pravno lice mora imati potrebnu opremu, objekte i stručni kadar za čuvanje uzoraka. Stvaralac sorte dužan je da u roku od jedne godine od dana podnošenja zahtjeva preda na čuvanje uzorak sorte (za hibridne sorte i roditeljske linije) društvu, drugom pravnom licu iz stava 3. ovog člana, kao i da povremeno vrši obradu tih uzoraka. Homogenost, stabilnost i identitet sorte mogu se dokazivati samo uzorcima predatim na čuvanje društvu, odnosno drugom pravnom licu iz stava 3. ovog člana, a kod višegodišnjih vrsta bilja - evidentiranim matičnim stablima. Stvaralac domaće i strane sorte

dužan je da se stara o stabilnosti sorte i odgovoran je za njen kvalitet i druge bitne osobine iz člana 5. ovog zakona za vrijeme dok je sorta upisana u registar, odnosno evidenciju. Društvo, odnosno drugo pravno lice iz stava 3. ovog člana, dužno je da uzorke reprodukcionog materijala čuva na propisan način. Propis o čuvanju uzoraka reprodukcionog materijala bilja iz stava 1. ovog člana (o količini uzoraka, načinu dostavljanja uzoraka, rokovima za njegovu obnovu, uslovima čuvanja) i načinu vođenja evidencije o matičnim stablima, uslovima i načinu uzgajanja tih stabala, kao i o načinu provjeravanja homogenosti, stabilnosti i identiteta sorte iz st. 2. i 6. ovoga člana donosi federalni ministar.

Član 33.

Stvaralac sorte je obavezan da održava originalnost sorte po propisanim metodama, o čemu vodi odgovarajuću evidenciju. Ako stvaralac sorte ne održava originalnost sorte po propisanim metodama, federalni ministar može, uz njegovu saglasnost, prenijeti pravo korištenja sorte na zainteresirano društvo, odnosno drugo pravno lice, uz pravičnu naknadu. Federalni ministar propisuje metodu i evidenciju iz stava 1. ovog člana, na prijedlog Komisije za priznavanje i zaštitu sorti. Originalnost strane sorte može se održavati u našoj zemlji uz saglasnost njenog vlasnika. Za hibrid je potrebno osigurati dokaz o raspolaganju roditeljskim komponentama. Originalnost strane sorte može održavati zainteresirano društvo, odnosno drugo pravno lice koje ovlasti federalni ministar, na prijedlog kantonalnog ministarstva. Identitet, homogenost i stabilnost sorte ispituje društvo, odnosno drugo pravno lice koje ovlasti federalni ministar, na prijedlog kantonalnog ministarstva. Društvo, odnosno drugo pravno lice iz st. 1., 3. i 4. ovog člana mora imati potrebnu opremu, objekte i stručne kadrove za održavanje originalnosti sorte, odnosno za ispitivanje identiteta, homogenosti i stabilnosti sorte. 12. Troškovi postupka

Član 34.

Troškove postupka priznavanja sorte snosi podnosilac zahtjeva. Troškove postupka ispitivanja sorte u oglednom polju i laboratoriji snosi podnosilac zahtjeva i placa ih neposredno izvođaču oglada, odnosno laboratoriji iz člana 17. ovog zakona. Troškove postupka ispitivanja sorte u proizvodnim ogledima snosi podnosilac zahtjeva i uplaćuje ih neposredno izvođaču proizvodnog oglada. Troškove predaje, obnove i čuvanja uzoraka snosi stvaralac sorte i placa ih neposredno društvu, odnosno drugom pravnom licu koje obavlja poslove u vezi s čuvanjem uzoraka. Troškove održavanja sorte (uzdržna selekcija) snosi stvaralac sorte, odnosno zainteresovano društvo, odnosno drugo pravno lice kome je preneseno pravo korištenja sorte. Federalni ministar određuje, uz saglasnost kantonalnog ministarstva, visinu troškova postupka priznavanja sorte iz stava 1. ovog člana, kao i način uplate i korištenja tih sredstava. Federalni ministar, uz saglasnost kantonalnog ministarstva, određuje visinu troškova predaje, obnove i čuvanja uzoraka iz stava 4. ovog člana.

Član 35.

Troškovi postupka priznavanja sorte iz člana 34. stav 1. ovog zakona uplaćuju se u roku od 15 dana od dana prijema obavještenja da će sorta biti uključena u ispitivanje na oglednom polju. Ako podnosilac zahtjeva u roku od 15 dana od dana prijema obavještenja iz stava 1. ovog člana ne uplati troškove postupka, smatrat će se da je odustao od zahtjeva i zahtjev će se rješenjem odbaciti. 13. Povjeravanje javnih ovlaštenja

Član 36.

Društvima, ustanovama i drugim pravnim licima koja imaju odgovarajući stručni kadar i opremu za obavljanje poslova i zadataka utvrđenih ovim zakonom može se povjeriti vršenje slijedećih upravnih i stručnih poslova iz djelokruga Federalnog ministarstva.

1. prijem zahtjeva za priznavanje sorti poljoprivrednog i šumskog bilja i ocjenjivanje opravdanosti zahtjeva (član 13.);
 2. organizovanje ispitivanja sorti na oglednom polju i u laboratoriji i pružanje stručne pomoći (čl. 15., 16., 17. i 20.);
 3. obrada dobijenih rezultata ispitivanja sorti na oglednom polju i u laboratoriji i donošenje rješenja o vrijednosti sorti (čl. 22. i 24.);
 4. vođenje registra novostvorenih sorti, vođenje evidencije stranih sorti i vođenje registra zaštićenih sorti (čl. 25. i 47.);
- Poslove i zadatke iz tač. 1., 2., 3. i 4. ovog člana, federalni ministar će povjeriti društvima, ustanovama ili pravnim licima koja imaju sjedište u kantonu podnosioca zahtjeva na prijedlog kantonalnog ministarstva, ukoliko ispunjavaju uslove propisane ovim zakonom. Ustanove koje imaju javna ovlaštenja dužne su da podnose redovne izvještaje Federalnom ministarstvu o vršenju povjerenih javnih ovlaštenja, kao i da dostavljaju tražene podatke i dokumente koji su od značaja za vršenje nadzora u obavljanju javnih ovlaštenja. Federalno ministarstvo prati rad i vrši nadzor nad sprovođenjem prenesenih poslova i zadataka iz stava 1. ovog člana i po potrebi daje odgovarajuće instrukcije i stručna uputstva za pravilnu primjenu odredaba ovog zakona. Federalno ministarstvo rješava po žalbama protiv donesenih upravnih akata u vršenju povjerenih javnih ovlaštenja. Ako Federalno ministarstvo utvrdi da se poslovi i zadaci koji su preneseni kao javna ovlaštenja ne izvršavaju u skladu sa odredbama ovog zakona, poduzet će mjere za izvršavanje tih poslova i zadataka, odnosno prenijet će ih na drugo društvo, ustanovu ili drugo pravno lice.

III - ZAŠTITA SORTE 1. Zahtjev za zaštitu

Član 37.

Sorta poljoprivrednog i šumskog bilja za koju je doneseno rješenje o priznavanju novostvorene sorte može se zaštititi po odredbama ovog zakona. Strana sorta za koju je doneseno rješenje o odobrenju uvođenja u proizvodnju može se zaštititi po odredbama ovog zakona pod uslovom reciprociteta ako odnosna zemlja ima zakonski reguliranu zaštitu sorti. Izuzetno od odredaba st. 1. i 2. ovog člana, domaća i strana sorta mogu se zaštititi prema odredbama ovog zakona ako se u postupku ispitivanja identiteta, homogenosti i stabilnosti sorte iz člana 21. ovog zakona utvrdi da se sorta u jednoj ili više značajnih morfoloških ili fizioloških osobina razlikuje od do sada priznatih sorti, odnosno opštepoznatih sorti.

Član 38.

Postupak za zaštitu sorte pokreće se na osnovu zahtjeva stvaraoca novostvorene sorte, odnosno stvaratoca strane sorte, podnesenog u pisanom obliku. Zahtjev iz stava 1. ovog člana podnosi se Federalnom ministarstvu za svaku sortu posebno. Propis o sadržini, podacima i dokazima koje mora da sadrži zahtjev donosi federalni ministar.

Član 39.

Federalno ministarstvo prilikom vođenja postupka za zaštitu sorte utvrđuje da li su ispunjeni i drugi uslovi za zaštitu sorte i to: 1. da li je doneseno rješenje o priznavanju sorte, 2. da li postoje opravdani razlozi za zaštitu sorte, Mišljenje o opravdanosti zaštite sorte daje Komisija za

priznavanje i zaštitu sorti. Smatra se da postoji opravdanost za zaštitu sorte ako je moguće neosporno izvršiti identifikaciju sorte čija se zaštita traži. Rješenje kojim se dozvoljava zaštita sorte donosi federalni ministar.

Član 40.

Sorta za koju je doneseno rješenje kojim se dozvoljava zaštita sorte upisuje se u registar zaštićenih novostvorenih sorti, odnosno u registar zaštićenih stranih sorti poljoprivrednog i šumskog bilja. Sorta se smatra zaštićenom danom upisa u registar. Naziv pod kojim je sorta upisana u registar iz stava 1. ovog člana je zaštićen. Registar iz stava 1. ovog člana vodi Federalno ministarstvo. Propis o sadržaju i podacima koji se vode u registru iz stava 1. ovog člana donosi federalni ministar. Federalni ministar objavljuje u "Službenim novinama Federacije BiH" spisak zaštićenih sorti, sa podacima o vrsti bilja, nazivu sorte, nazivu odnosno imenu stvaraoca sorte i njegovom sjedištu (u daljem tekstu: nosilac zaštite).

Član 41.

Radi osiguranja zaštite sorte, stvaralac sorte koji je podnio zahtjev iz člana 11. ovog zakona može podnijeti Federalnom ministarstvu zahtjev za evidentni upis sorte u registar evidentiranih sorti koji vodi taj organ. Rješenje kojim se dozvoljava evidentni upis sorte u registar donosi federalni ministar. 3. Prava nosioca zaštite

Član 42.

Nosioc zaštite stiče pravo:

1. da raspoláže sortom, odnosno da je sam koristiti ili da je daje na privremeno korištenje drugim društvima, odnosno drugim pravnim licima;
2. da sam umnožava sortu i stavlja je u promet ili da to privremeno dozvoli drugim društvima ili drugim pravnim licima;
3. da ostvaruje naknadu za privremeno korištenje sorte od strane drugih lica. Prava iz stava 1. ovog člana stiču se danom upisa sorte u odgovarajući registar iz člana 40. ovog zakona. Danom upisa sorte u registar iz člana 40. ovog zakona nosilac zaštite stiče pravo da na pakovanju zaštićene sorte stavlja oznaku: "Sorta zaštićena u Federaciji BiH".

Član 43.

Zaštićena sorta može se koristiti za stvaranje novih sorti i bez saglasnosti nosioca zaštite. Zaštićena sorta ne može se, bez saglasnosti nosioca zaštite, koristiti u procesu neprekidnog ukrštavanja (hibridizacije) za stvaranje merkantilnih hibrida.

Član 44.

Ako je zaštićena sorta ukrasno bilje, nosilac zaštite stiče, osim prava iz ovog zakona, pravo isključive proizvodnje tog ukrasnog bilja i u nereproduktivne svrhe. 4. Vrijeme trajanja zaštite

Član 45.

Sorta upisana u registar iz člana 40. ovog zakona smatra se zaštićenom. Zaštita sorte traje od dana upisa u registar: 18 godina - za vinovu lozu i voćarsko, ukrasno i šumsko bilje, a 15 godina za ostalo bilje. Prava nosioca zaštite prestaju i prije isteka roka trajanja zaštite iz stava 2. ovog člana danom donošenja rješenja iz člana 26. ovog zakona. Prava nosioca zaštite prestaju i:

- 1) ako se nosilac zaštite odrekne prava na zaštitu, u kom slučaju to pravo prestaje narednog dana od dana predaje Federalnom ministarstvu podneska o odricanju prava na zaštitu;
- 2) ako nosilac zaštite ne vrši obnovu uzorka ili su uništena matična stabla višegodišnjih vrsta bilja sorte iz člana 32. ovog zakona, u kom slučaju to pravo prestaje narednog dana od dana predaje Federalnom ministarstvu podneska o nevršenju obnove uzorka, odnosno o uništenju matičnih stabala.
- 3) na osnovu sudske odluke - danom određenim u toj odluci;
- 4) ako je prestalo da postoji pravno lice koje je nosilac tog prava po odredbama ovoga zakona, osim ako je to pravo prešlo na pravne sljedbenike tog pravnog lica. Prestanak prava na zaštitu sorte po st. 2. do 4. ovog člana utvrđuje se rješenjem federalnog ministra. Na osnovu rješenja iz stava 5. ovog člana sorta se brise iz registra. Federalni ministar objavljuje spisak sorti kojima je prestala zaštita. 3. Prenošnje prava

Član 46.

Nosilac zaštite može pod uslovima pravednim ovim zakonom svoje pravo ugovorom prenijeti na drugo pravno lice, u cjelini ili djelimično. Ugovor iz stava 1. ovog člana mora da bude sastavljen u pisanom obliku i upisuje se u registar zaštićenih sorti na zahtjev jedne od ugovornih strana. Ugovor koji nije zaključen u pisanom obliku i koji nije upisan u odgovarajući registar ne proizvodi pravno djeljstvo.

Član 47.

Ugovor iz člana 46. ovog zakona sadrži naročito: vrijeme na koje se to pravo prenosi, obim prava i visinu naknade za korištenje tog prava - ako je naknada ugovorena, kao i naznačenje drugih ugovornih prava. Ništavna je odredba ugovora iz stava 1. ovog člana koja drugom pravnom licu postavlja takva ograničenja koja ne proističu iz prava koje je predmet ugovora ili ograničenja koja su nepotrebna za očuvanje tog prava.

Član 48.

Ako nosilac zaštite sam ili preko drugog pravnog lica ne koristi ili nedovoljno koristi u zemlji zaštićenu sortu, federalni ministar može pravo korištenja zaštićene sorte prenijeti na drugo pravno lice koje to pravo traži (u daljem tekstu: korisnik dozvole). Smatra se da se zaštićena sorta ne koristi ili nedovoljno koristi u zemlji i ako nosilac zaštite odbija da drugom licu ustupiti pravo korištenja zaštićene sorte ili mu postavlja neopravdane uslove, pod uslovom da u zemlji postoji potražnja za sortom tih osobina. Pravo korištenja može se dati samo društvu, ili drugom pravnom licu koje dokaže da raspolaže proizvodnim kapacitetima i tehnološkim mogućnostima potrebnim za umnožavanje i stavljanje u promet zaštićene sorte. Prijenos prava korištenja neće se izvršiti ako nosilac dokaže da postoje opravdani razlozi za nekorisćenje ili nedovoljno korištenje zaštićene sorte.

Član 49.

O opravdanosti zahtjeva za prenošenje prava korištenja zaštićene sorte odlučuje federalni ministar po pribavljenom mišljenju Komisije za priznavanje i zaštitu sorti.

Član 50.

Ako je korištenje zaštićene sorte od posebnog interesa za zdravstvo, odbranu i zaštitu i unapređivanje čovjekove sredine, koji su od interesa za cijelu zemlju i međunarodnu zajednicu,

može se izvršiti prijenos korištenja zaštićene sorte na osnovu službene dozvole. O zahtjevu zainteresovanog društva, ili drugog pravnog lica za davanje dozvole iz stava 1. ovog člana odlučuje federalni ministar po pribavljenom mišljenju nadležnog federalnog organa uprave za oblasti iz stava 1. ovog člana.

Član 51.

U slučaju prenošenja prava korištenja zaštićene sorte po čl. 48. do 50. ovog zakona nosiocu zaštite pripada naknada. Visinu naknade utvrđuju sporazumno nosilac zaštite i korisnik dozvole. Ako se sporazum ne postigne, nadležni sud u vanparničnom postupku utvrđuje pravičnu naknadu. Nepostojanje sporazuma iz stava 2. ovog člana, odnosno odluke suda o naknadi, ne sprječava društvo odnosno drugo pravno lice kome je data dozvola za prijenos korištenja zaštićene sorte da tu sortu koristi. 4. Obaveze korisnika dozvole

Član 52.

Korisnik dozvole je dužan:

1. da se pridržava i ispunjava obaveze utvrđene ovim zakonom i ugovorom s nosiocem zaštite;
2. da vrši umnožavanje sjemena, sadnog materijala i drugih reproduktivnih organa zaštićene sorte i stavlja ih u promet;
3. da obavještava nosioca zaštite o proizvedenim količinama reproduktionog materijala;
4. da placa naknadu za korištenje zaštićene sorte;
5. da obavijesti nosioca zaštite i Federalno ministarstvo ako prestanu da postoje uslovi zbog kojih je sorta priznata ili ako nastanu drugim uslovi iz člana 26. ovog zakona zbog kojih sortu treba brisati iz registra, odnosno evidencije ili ako su nastali uslovi za brisanje zaštićene sorte iz registra. Nosilac zaštite ima pravo da vrši uvid u proizvedene i apsorbirane količine sjemena sadnog materijala i drugih reproduktivnih organa zaštićene sorte.

Član 53.

Sjeme, sadni materijal i drugi reproduktioni materijal zaštićene sorte ne mogu se izvoziti bez saglasnosti nosioca zaštite.

Član 54.

Za vrijeme dok je sorta upisana u registar, odnosno evidenciju, zainteresovano društvo, drugo pravno lice i kantonalni organ uprave nadležan za poslove kontrole proizvodnje sjemena i sadnog materijala mogu zahtijevati da se provjeri identitet, stabilnost i homogenost sorte. Nosilac zaštite i korisnik dozvole dužni su da omogućće provjeravanje stabilnosti, identiteta i homogenosti zaštićene sorte iz stava 1. ovog člana. Provjeru iz stava 1. ovog člana obavlja, po metodi propisanoj u članu 21. stav 2. ovog zakona, društvo, odnosno drugo pravno lice iz člana 33. stava 4. koju odredi federalni ministar. Troškove provjeravanja iz stava 1. ovog člana snosi stvaralac sorte, odnosno nosilac zaštite ako se utvrdi da sorta nema identitet, stabilnost i homogenost zbog kojih je priznata, odnosno zaštićena, a zainteresovano društvo, drugo pravno lice ili kantonalno ministarstvo koje je podnijelo zahtjev za provjeru - ako se utvrdi da sorta odgovara uslovima zbog kojih je priznata, odnosno zaštićena. 6. Sudska zaštita

Član 55.

Nosilac zaštite, odnosno korisnik zaštićene sorte ima pravo da zahtjeva prestanak daljeg vršenja radnje kojom se povređuje njegovo pravo, kao i naknadu štete. Pored zahtjeva iz stava 1. ovog

člana, nosilac zaštite, odnosno korisnik zaštićene sorte može zahtijevati javno objavljivanje pravosnažne presude o trošku tuženog. O sporu povodom zahtjeva iz st. 1. i 2. ovog člana odlučuje nadležni sud.

Član 56.

Povrjedom prava nosilaca zaštite, kao i korisnika zaštićene sorte, smatra se svako neovlašteno korištenje zaštićene sorte ili raspolaganje sortom.

Član 57.

Tužba zbog povrijede prava nosioca zaštite može se podnijeti u roku od tri godine od dana kad je tužilac saznao za povredu i učinioca. Po isteku pet godina od dana učinjene povrede tužba iz stava 1. ovog člana ne može se podnijeti

. IV - KAZNENE ODREDBE

Član 58.

Novčanom kaznom od 5.000 do 20.000 KM kaznit će se za privredni prijestup društvo i drugo pravno lice ako:

1. prilikom izvođenja ogleda u oglednom polju ne primijeni ili ne primijeni blagovremeno sve agrotehničke mjere propisane jedinstvenom metodom ili predviđene zaključenim ugovorom (član 20. stav 2.);
2. ne dostavi ili ne dostavi uredno i blagovremeno Federalnom ministarstvu rezultate ispitivanja sorte u oglednom polju potrebne za njihovu obradu (član 23. stav 2.);
3. oznaci i stavi u promet kao sortni reprodukcioni materijal sortu koja nije upisana u registar, odnosno evidenciju (član 25. stav 4.);
4. za priznatu sortu u određenom roku, ne preda ovlaštenom društvu, odnosno drugom pravnom licu na čuvanje uzorak reprodukcionog materijala te sorte ili ne vrši u propisanom roku obnovu tih uzoraka, odnosno ne osigura uzgajanje i evidenciju matičnih stabala višegodišnjih vrsta bilja (član 32. st. 2. i 5.);
5. povjerene uzorke reprodukcionog materijala ne čuva na propisani način (član 32. stav 8.);
6. ne održava originalnost sorte po propisanim metodama i ne vodi odgovarajuću evidenciju (član 33. stav 1.);
7. za sortu koja nije upisana u registar zaštićenih novostvorenih sorti, odnosno u registar zaštićenih stranih sorti poljoprivrednog i šumskog bilja na pakiranju zaštićene sorte stavi oznaku da je "Sorta zaštićena u Federaciji BiH" (član 42. stav 3.);
8. zaštićenu sortu koristi u procesu neprekidnog ukrštanja za stvaranje merkantilnih hibrida bez saglasnosti nosioca zaštite (član 43. stav 2.);
9. zaštićenu sortu ukrasnog bilja koristi za proizvodnju u nereproduktivne svrhe bez saglasnosti nosioca zaštite (član 44.);
10. sjeme, sadni materijal ili drugi reprodukcioni materijal zaštićene sorte izvozi bez saglasnosti nosioca zaštite (član 53.). Za privredni prijestup iz stava 1. ovog člana kaznit će se novčanom kaznom od 500 KM do 2.000 KM i odgovorno lice u društvu i drugom pravnom licu.

Član 59.

Novčanom kaznom od 1.000 KM do 5.000 KM kaznit će se za prekršaj društvo i drugo pravno lice ako:

1. vrši ispitivanje sorte u proizvodnom ogledu bez odobrenja federalnog ministra (član 31. st. 4. i 5.);
2. ne vodi uredno evidenciju matičnih stabala višegodišnjih vrsta bilja ili ne vrši propisanu kontrolu osobine tih stabala (član 32. stav 2.);
3. ne podnosi redovne izvještaje Federalnom ministarstvu (član 36. stav 2.). Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kaznit će se novčanom kaznom od 100 do 500 KM i odgovorno lice u društvu i drugom pravnom licu.

V - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 60.

O zahtjevima za priznavanje sorte koji su podneseni do dana stupanja na snagu ovoga zakona, a po kojima nije doneseno rješenje o priznavanju sorte, odnosno rješenje o odbijanju zahtjeva za priznavanje sorte, nastavit će se postupak po odredbama ovog zakona.

Član 61.

Priznate sorte za koje je doneseno rješenje o priznavanju, odnosno o odobravanju uvođenja u proizvodnju po propisima koji su bili na snazi do stupanja na snagu ovog zakona, mogu se zaštititi ako su za zaštitu te sorte ispunjeni uslovi predviđeni ovim zakonom.

Član 62.

Federalni ministar utvrđuje spisak domaćih i stranih sorti poljoprivrednog i šumskog bilja koje su do dana stupanja na snagu ovoga zakona priznate u Federaciji na prijedlog Komisije za priznavanje i zaštitu sorti.

Član 63.

Federalni ministar, na prijedlog nadležnog kantonalnog ministarstva i mišljenja i prijedloga Komisije za priznavanje i zaštitu sorti, utvrđuje spisak domaćih i odomaćenih stranih sorti voćarskog bilja, vinove loze i drugih vrsta bilja koje se opravdano nalaze u proizvodnji na dan stupanja na snagu ovog zakona. Propis o kriterijima za utvrđivanje domaćih i odomaćenih stranih sorti koje se opravdano nalaze u proizvodnji donosi Federalno ministarstvo.

Član 64.

Spisak sorti poljoprivrednog i šumskog bilja utvrđenih po čl. 62. i 63. ovog zakona federalni ministar objavljuje u "Službenim novinama Federacije BiH". Spisak domaćih i odomaćenih stranih sorti mora sadržavati sljedeće podatke: vrstu bilja, naziv sorte i firmu društva, odnosno drugog pravnog lica koje odražava originalnost sorte.

Član 65.

Podzakonski propisi u skladu sa odredbama ovog zakona, donijet će se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona. Do donošenja propisa iz stava 1. ovog člana primjenjivat će

se propisi koji su doneseni na osnovu zakona i drugih propisa iz ove oblasti koji su se primjenjivali na teritoriji Federacije do dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 66.

Danom stupanja na snagu ovog zakona na teritoriji Federacije prestaje primjena svih zakona o priznavanju novostvorenih, odobravanju uvođenja u proizvodnju stranih i zaštiti sorti poljoprivrednog i šumskog bilja koji su se do tog dana primjenjivali na teritoriji Federacije.

Član 67.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Doma naroda Zastupničkog doma
Parlamenta Federacije BiH
Niko Lozančić, s.r.

Predsjedatelj
Parlamenta Federacije BiH
Enver Kreso, v.r.